

Rada
Európskej únie

V Bruseli 21. mája 2024
(OR. en)

9759/24
PV CONS 21
SOC 347
EMPL 200
SAN 270
CONSOM 189

NÁVRH ZÁPISNICE

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

(**zamestnanosť**, **sociálna politika**, zdravie a spotrebiteľské záležitosti)

7. mája 2024

1. Schválenie programu

Rada schválila program uvedený v dokumente 9265/24.

2. Schválenie bodov A

a) Zoznam nelegislatívnych bodov

9267/24

Rada prijala všetky body A z uvedeného dokumentu vrátane všetkých dokumentov COR a REV pre jednotlivé jazyky, ktoré boli predložené na prijatie.

b) Zoznam legislatívnych bodov (verejné rokovanie v súlade s článkom 16 ods. 8 Zmluvy o Európskej únii)

9268/24

Zamestnanosť a sociálna politika

1. Smernica o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie (článok 19)

prijatie

schválil Coreper (časť I) 26. apríla 2024

9005/24 + ADD 1-2
10788/1/23 REV 1
+ **REV 1 COR 1**
(de)
+ REV 1 COR 2
+ **REV 1 COR 3**
(da)
SOC

Rada prijala smernicu Rady v znení, ktoré sa po finalizácii právnikmi lingvistami uvádza v dokumentoch 10788/1/23 REV 1 a REV 1 COR 2 (právny základ: článok 19 ods. 1 ZFEÚ). Vyhlásenia k tomuto bodu sa uvádzajú v prílohe.

2. Smernica o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie (článok 157)

prijatie legislatívneho aktu

schválil Coreper (časť I) 26. apríla 2024

8954/24
+ ADD 1 REV 2
PE-CONS 92/23
SOC

Rada schválila pozíciu Európskeho parlamentu v prvom čítaní; v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je preto navrhovaný akt prijatý, pričom delegácie Bulharska a Maďarska hlasovali proti a delegácie Českej republiky, Talianska a Slovenska sa zdržali hlasovania (právny základ: článok 157 ods. 3 ZFEÚ). Vyhlásenia k tomuto bodu sa uvádzajú v prílohe.

Spravodlivosť a vnútorné veci

3. **Smernica o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu** 9406/24 + ADD 1
prijatie legislatívneho aktu PE-CONS 33/24
schválil Coreper (časť II) 24. apríla 2024 COPEN

Rada schválila pozíciu Európskeho parlamentu v prvom čítaní, a teda v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je navrhovaný akt prijatý (právny základ: článok 82 ods. 2 a článok 83 ods. 1 ZFEÚ).

Vyhlasenia k tomuto bodu sa uvádzajú v prílohe.

Všeobecné záležitosti

4. **Nariadenie, ktorým sa zriaďuje Nástroj na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán** 9405/24 + ADD 1-2
prijatie legislatívneho aktu PE-CONS 80/24
schválil Coreper (časť II) 24. apríla 2024 ELARG

Rada schválila pozíciu Európskeho parlamentu v prvom čítaní, v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je preto navrhovaný akt prijatý, pričom delegácie Litvy a Holandska sa zdržali hlasovania (právny základ: článok 212 a článok 322 ods. 1 ZFEÚ).

Vyhlasenia k tomuto bodu sa uvádzajú v prílohe.

Prerokúvanie legislatívnych aktov

(verejné rokovanie v súlade s článkom 16 ods. 8 Zmluvy o Európskej únii)

3. **Smernica o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania (článok 19)** [S][C] 9094/24
diskusia o smerovaní

V Rade sa uskutočnila diskusia o smerovaní v súvislosti s navrhovanou smernicou o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu v iných oblastiach ako zamestnanie (článok 19) na základe orientačnej poznámky predsedníctva, ktorá sa nachádza v uvedenom dokumente.

Nelegislatívne činnosti

4. **Závery o posilnení ekonomického postavenia a finančnej nezávislosti žien ako cesty ku skutočnej rodovej rovnosti** [2] 8957/24
schválenie

Rada schválila závery o posilnení ekonomického postavenia a finančnej nezávislosti žien ako cesty ku skutočnej rodovej rovnosti, ktoré sa nachádzajú v uvedenom dokumente.

5. **Ženy vo verejnom živote** [2] 8947/1/24 REV 1
diskusia o smerovaní

V Rade sa uskutočnila diskusia o smerovaní na tému žien vo verejnom živote na základe orientačnej poznámky predsedníctva, ktorá sa nachádza v uvedenom dokumente, pričom sa zamerala najmä na nedostatočné zastúpenie žien vo vedúcich a politických rozhodovacích pozíciách v EÚ.

Rôzne

6. a) **Podujatia predsedníctva** [2] 8979/24
i) **Neformálne zasadnutie ministrov pre rodovú rovnosť (Brusel, 26. a 27. februára 2024)**
ii) **Konferencia LGBTIQ+ (Brusel, 17. mája 2024)**
informácie predsedníctva

Rada vzala na vedomie informácie, ktoré o podujatiach predsedníctva poskytlo predsedníctvo.

- b) **Prípadná zmena názvu zloženia Rady pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti**
informácie predsedníctva

 8814/24

Rada vzala na vedomie informácie predsedníctva o prípadnej zmene názvu zloženia Rady pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti.

- c) **Prieskum týkajúci sa násilia páchaného na ženách – súčasný stav**
informácie Komisie

 9233/24

Rada vzala na vedomie informácie Komisie o aktuálnej situácii týkajúcej sa prieskumu o násilí páchanom na ženách.

- d) **Implementácia pristúpenia EÚ k Istanbulskému dohovoru – súčasný stav**
informácie predsedníctva a Komisie

 8980/24

Rada vzala na vedomie informácie predsedníctva a Komisie o implementácii pristúpenia EÚ k Istanbulskému dohovoru.

- e) **Príprava oznámenia o vykonávaní stratégie pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 – 2025 – súčasný stav**
informácie Komisie

 9358/24

Rada vzala na vedomie informácie Komisie o príprave oznámenia o vykonávaní stratégie pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 – 2025.

- f) **Oznámenie o pokroku vo vykonávaní akčného plánu EÚ proti rasizmu – súčasný stav**
informácie Komisie

 8981/24

Rada vzala na vedomie informácie Komisie o oznámení o pokroku vo vykonávaní akčného plánu EÚ proti rasizmu.

**g) Kandidát na zástupcu EÚ: voľby do Výboru OSN
pre práva osôb so zdravotným postihnutím**
informácie Komisie

[2] 9256/24

Rada vzala na vedomie informácie Komisie o kandidátovi na zástupcu EÚ vo voľbách do Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím.

-
- [1]** prvé čítanie
 - [C]** bod založený na návrhu Komisie
 - [S]** mimoriadny legislatívny postup
 - [2]** verejná diskusia na návrh predsedníctva (článok 8 ods. 2 rokovacieho poriadku Rady)
-

VYHLÁSENIA K LEGISLATÍVNÝM BODOM A UVEDENÝM V DOKUMENTE 9268/24

K bodu A č. 1: **Smernica o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie (článok 19)**
prijatie

VYHLÁSENIE RAKÚSKA

„Rakúsko plne podporuje ciele navrhovaných smerníc, ktorými sú posilnenie ochrany pred diskrimináciou a zlepšenie podpory pre obete diskriminácie.

Rakúsko zdôrazňuje, že navrhované smernice stanovujú minimálne normy pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie.

Rakúsko už má zavedený dobre fungujúci systém najlepších postupov v oblasti rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie, ktorý sa za desaťročia osvedčil. Pri vykonávaní týchto smerníc je potrebná flexibilita, aby sa zachovali účinné a dlhodobo zavedené vnútroštátne štruktúry. V tomto novom rámci by mali naďalej existovať efektívne inštitúcie a účinné mechanizmy.“

VYHLÁSENIE NEMECKA

„Súhlasíme so všeobecným smerovaním týkajúcim sa smernice s týmto výkladom:

1. oceňujeme, že počas rokovaní na zasadnutí pracovnej skupiny Rady nás Komisia ubezpečila, že článok 8 môžeme vykonávať aj výlučne prostredníctvom postupu alternatívneho riešenia sporov, na ktorom sa musí žalovaný zúčastniť. Na tento účel subjekt pre rovnaké zaobchádzanie na žiadosť osoby, ktorá sa sťažuje na diskrimináciu, preskúma prípad a rozhodne o ňom na základe informácií, ktoré mu boli poskytnuté, pričom zohľadní prenesenie dôkazného bremena. Nemecko vykladá článok 8 v tom zmysle, že žiadosti o informácie sa nevymáhajú povinne, ale že žalovaný bude informovaný o prenesení dôkazného bremena;
2. oceňujeme aj skutočnosť, že Nemecko môže subjektom pre rovnaké zaobchádzanie zakázať uverejňovať súkromné alebo podnikové údaje v rámci súhrnov uvedených v článku 9.

Na zasadnutí pracovnej skupiny Rady nás Komisia takisto ubezpečila, že budeme mať možnosť vykonávať článok 10 ods. 3 písm. a) takým spôsobom, aby „príslušné subjekty“, t. j. uznané antidiskriminačné združenia v Nemecku, mohli začať konanie v mene obetí, a tým poskytovať súdnu podporu osobám vystaveným diskriminácii. Tým sa pre osoby vystavené diskriminácii zabezpečí účinná súdna podpora.“

VYHLÁSENIE BULHARSKA

„Bulharská republika potvrdzuje svoju angažovanosť v záujme zaručenia rovnosti a boja proti diskriminácii ako základných hodnôt Európskej únie. Krajina preto podporuje vytvorenie a zavedenie silného právneho rámca na uplatňovanie zásady rovnosti príležitostí pre mužov a ženy a rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi, najmä ciele *smernice Európskeho parlamentu a Rady o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v oblasti rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi a rovnosti príležitostí pre ženy a mužov v otázkach zamestnania a povolania a o vypustení článku 20 smernice 2006/54/ES a článku 11 smernice 2010/41/EÚ*. Stanovením minimálnych požiadaviek pre fungovanie subjektov pre rovnaké zaobchádzanie sa zlepši ich účinnosť, zabezpečí ich nezávislosť a poskytne včasná a účinná ochrana obetiam diskriminácie.

Počas rokovaní o návrhu smernice sa však v jeho znení vykonali zmeny, ktoré sú pre Bulharskú republiku neprijateľné.

Bulharský ústavný súd prijal v roku 2018 rozhodnutie, v ktorom skonštatoval, že Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácomu násiliu a o boji proti nemu („Istanbulský dohovor“) presadzuje právne koncepty týkajúce sa pojmu „rod“ (angl. „gender“), ktoré sú nezlučiteľné s hlavnými zásadami ústavy Bulharskej republiky.

Ústavný súd v roku 2021 ďalej objasnil, že pojem „pohlavie“ (angl. „sex“) použitý v ústave by sa v kontexte vnútroštátneho právneho poriadku mal vnímať len v jeho biologickom význame (muži a ženy).

Bulharská republika preto v súlade s uvedenými rozsudkami ústavného súdu vyhlasuje, že nemôže akceptovať ani pojem rodu ani rodový prístup Istanbulského dohovoru alebo iných dokumentov, ktoré rozlišujú medzi „pohlavím“ ako biologickou kategóriou (ženy a muži) a „rodom“ ako spoločenským konštruktom. V dôsledku toho Bulharská republika nemôže akceptovať rozšírenie pojmu „obet“ v článku 6 a odôvodnení 23 s orientačným zoznamom typických znakov vrátane rodu: rod, rodová identita, rodové vyjadrenie alebo pohlavné znaky.

Bulharská republika z týchto dôvodov nepodporuje znenie *smernice Európskeho parlamentu a Rady o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v oblasti rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi a rovnosti príležitostí pre ženy a mužov v otázkach zamestnania a povolania a o vypustení článku 20 smernice 2006/54/ES a článku 11 smernice 2010/41/EÚ*.“

VYHLÁSENIE NEMECKA

„Súhlasíme so všeobecným smerovaním týkajúcim sa smernice s týmto výkladom:

1. oceňujeme, že počas rokovaní na zasadnutí pracovnej skupiny Rady nás Komisia ubezpečila, že článok 8 môžeme vykonávať aj výlučne prostredníctvom postupu alternatívneho riešenia sporov, na ktorom sa musí žalovaný zúčastniť. Na tento účel subjekt pre rovnaké zaobchádzanie na žiadosť osoby, ktorá sa sťažuje na diskrimináciu, preskúma prípad a rozhodne o ňom na základe informácií, ktoré mu boli poskytnuté, pričom zohľadní prenesenie dôkazného bremena. Nemecko vykladá článok 8 v tom zmysle, že žiadosti o informácie sa nevymáhajú povinne, ale že žalovaný bude informovaný o prenesení dôkazného bremena;
2. oceňujeme aj skutočnosť, že Nemecko môže subjektom pre rovnaké zaobchádzanie zakázať uverejňovať súkromné alebo podnikové údaje v rámci súhrnov uvedených v článku 9;
3. na zasadnutí pracovnej skupiny Rady nás Komisia takisto ubezpečila, že budeme mať možnosť vykonávať článok 10 ods. 3 písm. a) takým spôsobom, aby „príslušné subjekty“, t. j. uznané antidiskriminačné združenia v Nemecku, mohli začať konanie v mene obetí, a tým poskytovať súdnu podporu osobám vystaveným diskriminácii. Tým sa pre osoby vystavené diskriminácii zabezpečí účinná súdna podpora.“

VYHLÁSENIE MAĎARSKA

„Maďarsko verí v presadzovanie hodnôt súdržnej, mierovej a demokratickej spoločnosti založenej na rovnosti všetkých jednotlivcov bez akejkoľvek diskriminácie. Zaručuje to Základný zákon a maďarský zákon o rovnakom zaobchádzaní, ktorý poskytuje horizontálnu a komplexnú právnu ochranu v oblasti nediskriminácie.

Maďarsko uznáva a podporuje rovnosť medzi ženami a mužmi v súlade so Základným zákonom Maďarska a primárnym právom, zásadami a hodnotami Európskej únie, ako aj záväzkami a zásadami vyplývajúcimi z medzinárodného práva. Rovnosť medzi ženami a mužmi je zakotvená v zmluvách Európskej únie ako jedna zo základných hodnôt. Maďarsko v súlade s tým a v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi vykladá v návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v oblasti rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi a rovnosti príležitostí pre ženy a mužov v otázkach zamestnania a povolania a o vypustení článku 20 smernice 2006/54/ES a článku 11 smernice 2010/41/EÚ pojem „rod“ ako odkaz na „pohlavie“ a pojem „rodová rovnosť“ ako „poskytovanie rovnakých možností a príležitostí pre ženy a mužov“.

VYHLÁSENIE RAKÚSKA

„Rakúsko plne podporuje ciele navrhovaných smerníc, ktorými sú posilnenie ochrany pred diskrimináciou a zlepšenie podpory pre obeť diskriminácie.

Rakúsko zdôrazňuje, že navrhované smernice stanovujú minimálne normy pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie.

Rakúsko už má zavedený dobre fungujúci systém najlepších postupov v oblasti rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie, ktorý sa za desaťročia osvedčil. Pri vykonávaní týchto smerníc je potrebná flexibilita, aby sa zachovali účinné a dlhodobo zavedené vnútroštátne štruktúry. V tomto novom rámci by mali naďalej existovať efektívne inštitúcie a účinné mechanizmy.“

VYHLÁSENIE CYPRU, FÍNSKA, GRÉCKA, CHORVÁTSKA, LOTYŠSKA, LUXEMBURSKA, POĽSKA, RAKÚSKA, RUMUNSKA, SLOVINSKA, ŠPANIELSKA, ŠVÉDSKA A TALIANSKA

„Vítame dohodu o smernici o boji proti násiliu na ženách a domácomu násiliu a radi by sme urobili nasledujúce vyhlásenie.

Podľa Agentúry pre základné práva (FRA) bola v EÚ znásilnená každá dvadsiata žena vo veku nad 15 rokov. Pohlavný styk bez súhlasu je mimoriadne závažným porušením sexuálnej integrity a musí sa mu predchádzať a bojovať proti nemu s plným nasadením na všetkých úrovniach vrátane únijnej. Cyprus, Fínsko, Grécko, Chorvátsko, Lotyšsko, Luxembursko, Poľsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko preto vyjadrujú poľutovanie nad tým, že smernica nezahŕňa trestný čin znásilnenia na základe chýbajúceho súhlasu. To, že smernica obsahuje požiadavky na vzdelávanie o potrebe súhlasu, je však krok správnym smerom.

Aj bez ustanovenia o znásilnení na základe chýbajúceho súhlasu je však pre nás mimoriadne dôležité, aby sa smernica prijala čo najskôr, keďže obsahuje iné kľúčové prvky. Žiadny konkrétny právny nástroj sa zatiaľ na úrovni EÚ nezameriaval na otázku násilia na ženách a domáceho násilia. Táto smernica tak predstavuje míľnik pre medzinárodné normy v tejto oblasti. Poskytuje veľmi potrebnú komplexnú reakciu vrátane prevencie, ochrany, podpory obetí a stíhania v prípade rôznych trestných činov, ktoré predstavujú násilie na ženách a domáce násilie.

Sme presvedčení o tom, že táto smernica výrazne prispeje k bezpečnosti a ochrane žien v celej EÚ.“

VYHLÁSENIE BULHARSKA

„Bulharská republika prikladá veľký význam presadzovaniu a ochrane základných práv, ktorých dôležitou súčasťou je rovnosť medzi ženami a mužmi. Sme a naďalej budeme oddaní zásadám a hodnotám Európskej únie zakotveným v zmluvách.

Bulharská republika je pevne odhodlaná bojovať proti domácomu násiliu a násiliu páchanému na ženách. Bulharská vláda a občianska spoločnosť sa aktívne zapájajú do predchádzania takýmto formám násilia a do poskytovania ochrany a podpory jeho obetiam. Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o boji proti násiliu na ženách a domácomu násiliu (ďalej len „smernica“) považujeme za dôležitý míľnik v boji proti násiliu páchanému na ženách a dievčatách, ochrane obetí a trestaní páchatel'ov, ktorým sa členské štáty EÚ podporia pri presadzovaní ich vnútroštátnych právnych predpisov.

Ústavný súd Bulharskej republiky však prijal v roku 2018 rozhodnutie, v ktorom konštatoval, že Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácomu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor) propaguje právne inštitúty, ktorých zámerom je rozlišovať medzi „pohlavím“ ako biologickou kategóriou (ženy a muži) a „rodom“ ako sociálnym konštruktom. Ústavný súd prijal v roku 2021 ďalšie rozhodnutie, v ktorom objasnil, že pojem „pohlavie“ použitý v ústave možno chápať len v zmysle jeho biologického určenia.

Vzhľadom na uvedené rozhodnutia Bulharská republika vyhlasuje, že pojem „rod“ použitý v smernici a ktorýkoľvek z jeho odvodených výrazov sa chápe tak, že zahŕňa len mužské a ženské pohlavie v ich biologickom význame. Bulharská republika takisto vyhlasuje, že neakceptuje koncepciu „rodu“ a „rodový“ prístup, ako sú vymedzené v Istanbulskej dohovore.

Bulharská republika bude napokon akceptovať len preklad výrazu „gender“ v znení smernice do bulharčiny ako „пол“.

VYHLÁSENIE MAĎARSKA

„Maďarsko uznáva a podporuje rovnosť medzi ženami a mužmi v súlade so Základným zákonom Maďarska a primárnym právom, zásadami a hodnotami Európskej únie, ako aj záväzkami a zásadami vyplývajúcimi z medzinárodného práva. Rovnosť medzi ženami a mužmi je zakotvená v zmluvách Európskej únie ako jedna zo základných hodnôt. Maďarsko v súlade s uvedeným a so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi vykladá v *smernici o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu* pojem „rod“ (angl. „gender“) ako odkaz na pohlavie a pojem „rodová rovnosť“ (angl. „gender equality“) ako poskytovanie rovnakých možností a príležitostí pre ženy a mužov.“

VYHLÁSENIE SLOVENSKA

„Slovenská republika víta kompromis dosiahnutý s Európskym parlamentom v súvislosti so smernicou o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu. Ide podľa nás o dôležitý krok vpred v spoločnom boji proti násiliu na ženách. V tejto súvislosti by Slovenská republika rada pripomenula svoj postoj, na základe ktorého sa má termín „gender“ v tejto smernici preložiť ako „pohlavie“, a to najmä pri definovaní obetí, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi v oblasti trestného práva, práv obetí a diskriminácie. V prípadoch, keď si kontext vyžaduje použitie slovenského ekvivalentu termínu „gender“, napríklad v anglických spojeniach „gender roles“, „gender stereotypes“, „gender equality“ alebo „gender-based violence“, má sa použiť vhodný preklad.“

VYHLÁSENIE ESTÓNSKA

„Estónsko jednoznačne podporuje ciele boja proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu. Chceli by sme však zdôrazniť naše obavy v súvislosti s možným vznikom precedensu v dôsledku širokého výkladu pojmu *počítačová kriminalita* v zmysle článku 83 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“ alebo „zmluva“). Týmto ustanovením sa Únii udeľuje právomoc stanoviť minimálne pravidlá týkajúce sa vymedzenia trestných činov a sankcií v oblastiach obzvlášť závažnej trestnej činnosti s cezhraničným rozmerom vyplývajúcim z povahy alebo dôsledkov týchto trestných činov alebo z osobitnej potreby bojovať proti nim na spoločnom základe. Ako vyplýva z článku 83 ods. 3 ZFEÚ, autori zmluvy pamätali na osobitnú potrebu chrániť základné aspekty vnútroštátnych systémov trestného súdnictva. Podčiarkuje sa to aj v článku 67 ods. 1 ZFEÚ, v ktorom sa výslovne zdôrazňuje potreba rešpektovať rozličné právne systémy a tradície členských štátov, čo je odrazom skutočnosti, že spravodlivosť a vnútorné veci patria do hlavnej oblasti zvrchovanosti členských štátov.“

Zoznam takzvaných európskych trestných činov v článku 83 ods. 1 ZFEÚ zahŕňa jedenásť oblastí trestnej činnosti, ktoré si vzhľadom na svoju mimoriadne závažnú povahu a typický cezhraničný rozmer zasluhujú spoločný prístup Únie. Tento zoznam možno rozšíriť len na základe jednomyselného rozhodnutia Rady po získaní súhlasu Európskeho parlamentu. Vzhľadom na to by sa obsah tohto zoznamu *európskych trestných činov* nemal vykladať široko.

Na úrovni EÚ existujú dva právne nástroje založené na článku 83 ods. 1 ZFEÚ s odkazom na oblasť počítačovej kriminality – smernica 2019/713 a smernica 2013/40/EÚ. Oba tieto nástroje sa vzťahujú na trestné činy, ktoré možno spáchať len pomocou technológie, pričom zariadenia sú nástrojom na spáchanie trestného činu a zároveň aj cieľom trestnej činnosti (trestná činnosť závislá od počítača). Návrh smernice o boji proti násiliu páchanému na ženách a domácejmu násiliu sa riadi inou logikou, keďže samotná technológia nie je potrebná na spáchanie trestného činu, ale používa sa na zvýšenie rozsahu alebo dosahu „tradičných“ trestných činov (trestná činnosť umožnená počítačom).

Ak by sa teda pojem „počítačová kriminalita“ vykladal tak, že zahŕňa každý čin, ktorý možno spáchať prostredníctvom počítačového systému, zverila by sa Európskej únii neobmedzená právomoc kriminalizovať rôzne konanie, ktoré nesúvisí so žiadnou inou oblasťou trestných činov uvedených v článku 83 ods. 1 ZFEÚ, len na základe toho, že dané činy možno spáchať prostredníctvom počítačového systému. Tým by sa nielen výrazne rozšíril rozsah právomocí EÚ, ale mohlo by to mať aj účinok presahovania, pretože členské štáty, ktoré vykonávajú takéto právne predpisy, by museli zabezpečiť, aby ich trestné právo tvorilo súdržný celok. Takéto nové trestné činy by sa preto s najväčšou pravdepodobnosťou transponovali technologicky neutrálnym spôsobom, čo by znamenalo, že napriek tomu, že v právnych predpisoch EÚ sa uvádza, že trestný čin sa pácha prostredníctvom počítačového systému, vnútroštátna transpozícia by sa pravdepodobne vzťahovala aj na iné formy páchania daného trestného činu.

Jedným z príkladov je článok 10 týkajúci sa podnecovania k nenávisti. Minimálne požiadavky na podnecovanie k nenávisti by bolo vhodnejšie stanoviť po dohode o rozšírení zoznamu európskych trestných činov v článku 83 ods. 1 ZFEÚ. Poskytlo by to komplexný prehľad existujúceho *acquis* s cieľom zabezpečiť, aby boli trestné činy dobre formulované, aby zahŕňali najzávažnejšie formy podnecovania a neboli v rozpore so slobodou prejavu.

Ďalším príkladom, na ktorý by sme radi upozornili, je článok 7 o kybernetickom obťažovaní, konkrétne písmeno c) tohto článku, v ktorom sa stanovujú minimálne pravidlá týkajúce sa nevyžiadaného zasielania obrázkov, videí alebo iných takýchto materiálov zobrazujúcich pohlavné orgány inej osobe (*cyberflashing*). Hoci sa kriminalizujú len úmyselné prípady cyberflashingu, keď takéto konanie môže príjemcovi spôsobiť vážnu psychickú ujmu, je stále otázne, či by sa mal cyberflashing harmonizovať na úrovni EÚ. Cyberflashing možno len ťažko interpretovať ako obzvlášť závažnú trestnú činnosť s cezhraničným rozmerom v zmysle článku 83 ZFEÚ. Regulácia cyberflashingu na úrovni EÚ je príkladom neodôvodnenej nadmernej kriminalizácie.“

K bodu A č. 4: **Nariadenie o zriadení Nástroja na podporu reforiem a rastu pre**
 západný Balkán
 prijatie legislatívneho aktu

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

„Európsky parlament a Rada berú na vedomie vyhlásenie Európskej komisie o podávaní správ. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci rozpočtového orgánu podľa zmlúv, Európsky parlament a Rada majú v úmysle preskúmať nomenklatúru nástroja, napríklad pokiaľ ide o rozpočtové prostriedky na prijímateľa, s cieľom zabezpečiť primeranú politickú a rozpočtovú kontrolu. Európsky parlament a Rada vyzývajú Európsku komisiu, aby v príslušných prípadoch toto vyhlásenie náležite zvážila pri príprave návrhu rozpočtu na rok 2025.“

VYHLÁSENIE BULHARSKA

„Bulharsko uznáva a podporuje rovnosť medzi ženami a mužmi v súlade s ústavou Bulharskej republiky a vnútroštátnymi právnymi predpismi, v súlade so zásadami a s hodnotami Európskej únie zakotvenými v zmluvách a záväzkami a zásadami vyplývajúcimi z medzinárodného práva. Bulharsko v súlade s uvedenými skutočnosťami a so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi vykladá v nariadení, ktorým sa zriaďuje Nástroj na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán, pojem „rod“ (angl. „gender“) ako odkaz na pohlavie (muž/žena) a pojem „rodová rovnosť“ (angl. „gender equality“) ako poskytovanie rovnakých možností a príležitostí pre ženy a mužov.“

VYHLÁSENIE MAĎARSKA

„Maďarsko uznáva a podporuje rovnosť medzi ženami a mužmi v súlade so Základným zákonom Maďarska a primárnym právom, zásadami a hodnotami Európskej únie, ako aj záväzkami a zásadami vyplývajúcimi z medzinárodného práva. Rovnosť medzi ženami a mužmi je zakotvená v zmluvách Európskej únie ako jedna zo základných hodnôt. Maďarsko v súlade s uvedenými skutočnosťami a so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi vykladá rodové hľadisko ako poskytovanie rovnakých možností a príležitostí pre ženy a mužov. Maďarsko v súlade s uvedenými skutočnosťami a so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi vykladá v nariadení, ktorým sa zriaďuje Nástroj na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán, pojem „rod“ (angl. „gender“) ako odkaz na pohlavie a pojem „rodová rovnosť“ (angl. „gender equality“) ako poskytovanie rovnakých možností a príležitostí pre ženy a mužov.“

VYHLÁSENIE LITOVSKÉJ REPUBLIKY

„Litovská republika podporuje európsku integráciu západného Balkánu. Kvalitatívny proces rozširovania založený na zásluhách usmerňuje kandidátov pri príprave na plnohodnotné členstvo. V rámci rokovaní o nariadení, ktorým sa zriaďuje Nástroj na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán, Litovská republika dôsledne podporovala zabezpečenie aktívnej úlohy Rady pri riadení nástroja. Vzhľadom na to, že kompromisné znenie nariadenia poskytuje Rade pomerne obmedzenú úlohu, sa Litovská republika zdržiava hlasovania o navrhovanom znení.“

VYHLÁSENIE KOMISIE o úplnej rozpočtovej transparentnosti v rozpočtových záležitostiach v rámci nástroja pre západný Balkán

„Komisia uznáva, že je dôležité, aby si Európsky parlament a Rada mohli plniť svoje povinnosti rozpočtových orgánov informovaným spôsobom, preto každé dva mesiace sprístupní rozpočtovému orgánu informácie v súvislosti s každým jedným príjemcom o rozpočtových záväzkoch a platbách, ktoré sú naplánované a vykonané v rámci nástroja pre západný Balkán.“

VYHLÁSENIE KOMISIE o možných dôsledkoch spoločného vyhlásenia Európskeho parlamentu a Rady o rozpočtovej nomenklatúre pre nástroj pre západný Balkán

„Komisia berie na vedomie vyhlásenie Európskeho parlamentu a Rady o rozpočtovej nomenklatúre pre Nástroj na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán, ktoré by mohlo potenciálne ovplyvniť vykonávanie nástroja. V každom prípade by neprimerane narušilo riadny priebeh rozpočtového postupu. Komisia sa domnieva, že by to nemalo predstavovať precedens.“